

ציונות, מברייחיס וסיגריות

מאת ש. יוסף

ההיסמנס היה נשיאה, לכבוד סגן היו"ר של עיריית חיפה, דוד הכהן, כש' הלה ביקר בבלגיה לפני שלש שנים. בהזדמנות זו "התוודה" דוד הכהן, באנטוורפן סיפר ד. הכהן כי הוא בא ללמוד עניינים מוניציפאליים, אולם למי עשה תחת מסוה זה עסק בהברחת נשק בשביל "ההגנה". כעת מוצא ד. הכהן, "לנחוק" לבקש את סליחתו של קאמיל הויסמנס על ש"ניצל לרעה" את מארחיו...

קאמיל הויסמנס השיב ב"וידוי" משלו. אף הוא עסק פעם בענייני הברייחיס. זה היה עוד בצעירותו, לפני מלחמת העולם הראשונה. הנשק היה מכוון לרוסיה הצארית. שני אנשים היו שותפים לעסקי-הברחה אלה. גדמה, ששמותיהם מוכרים — הוסיף ק. הויסמנס — האחד — שמו היה ליטביי — ג'וב והשני — שמו היה לנין...

העבר
בארץ מבקר כעת מי **הפולרי של ניסטר הפנים הצרפתי הגב' מוק** לשעבר, חבר המפלגה הסוציאליסטית, היהודי זיל מוק, זיל מוק נתפרסם ע"י שני דברים: א. — דיכוי הקומוניסטים וב. — עזרה ממשית מאד למלחמתנו בכל צורותיה: ההעפלה, הבריחה וזו הברחה, ודי לחכימא ברמיזיה... והכל כהיותו מיניסטר הפנים.

במסיבת קבלת פנים לכבודו, כשכל גואם הפליג לדבר על עזרתו של זיל מוק במלחמתנו, רימוז על פקודותיו, ובעיקר על אימתן פקודות, לגבי פועל לות אנשי הבריחה וההגנה בצרפת, התערב זיל מוק עצמו וטען אף הוא ברמזים:

«בעניינים כגון אלה, כשאיש תופש משרה חשובה, אין אמרים אף פעם, כי הוא עשה כדברים האלה, אלא עוד ריו "ללא ידיעתו" עשו את הדברים. בין עוזריו בעניינים אלה, היתה אשתו, מאדאם גרמין מוק, ולה עבר פלילי בעניינים כגון אלה. עוד מימי העזרה לריפובליקנים במלחמת האזרחים ועד למלחמת היהודים...»
מדאם גרמין מוק, המבקרת יחד עם בעלה בארץ, הסמיקה, כשבעלה הטיל עליה, «אשמה כה כבדה», סוף סוף לא כל בעל יכול לחלק מחמאה כה "פלרי לית" לאשתו בפומבי.

שוט
ביום ו' לפני הצהריים הופיע במשרד החוץ **המצליף במשרד החוץ** במפגיע מאת עובדי לשכת השר לסדר לו ראיין-בזק אצל מר מ. שרת.

«מי אדוני?»,
«אני בארנט גאנר, נשיא ההסתדרות הציונית בבריטניה, ציר הלייבור בבית הנבחרים. הגעתי רק אתמול בערב לארץ...»
«ומה החפזון?» — הקשו המזכירים.
«מר שרת עסוק כל היום. יש להרשם לראיון ולקבוע זמן, כנהוג, וכנדרש לפי הפרוטוקול.»

אולם מר בארנט גאנר התנצל. הוא חשב להשאר בארץ כשבועיים. בא בעצם, להשתתף במסיבת הוועד הפועל הציוני. אולם כשרק הגיע למי לונג מסרו לו מברק מאת המצליף של הסיעה הפרלמנטרית הלייבוריסטית, הדורש ממנו לחזור ללונדון עד יום ב' לכל המאוחר, הואיל ובאותו ערב, עיר מדת להתקיים, «הצבעה». כיון של-לייבור» רוב של רק 4 קולות, הרי חשוב כל קול ואיש לא יחסר. הוא טס ביום א' ללונדון...

המזכירים הביאו את הענין בפני שר החוץ, שהתחשב ב"מסיבות מקילות" אלה. ראיין-הבזק נתקיים.

"אספרנטו ציונית"
הוועד הפועל הציוני הוא קונגרס ציוני בועיר אני פין, וכשם שהקונגרס הציוני שפע מזוה וממנהגיו על הכניסה, כן הכנסת מעתירה ממנהגיה על הוועד הפועל ובלו שום ספק גם על הקונגרס הציוני, שיתקיים בסתיו בירושלים. סוף-כל-סוף, הרי חלק גדול מחברי הכנסת גמרו את אופנת-הנימיר סין והנוהג הפרלמנטרי בקונגרסים, וע' תידיים הם להיות נבחרים מחדש לקוני גרס הציוני.

אבל בשני דברים שונה הכנסת מה-קונגרס הציוני, ומקונגרס-זוטא — הוועד הפועל הציוני.
(א) בישיבות הוועד הפועל הציוני מותר היה לעשן, דבר שהוא אסור בישיבות הכנסת...

(ב) בכנסת מדברים רק עברית (רק שלושה מדברים ערבית) ובישיבת הוועד הפועל הציוני מדברים גם מעט עברית.

עיקר הנאומים נישאו ביהודית. את המקום השני תפשה הלשון האנגלית בניב האמריקאי. אולם גם השפה המסורתית של הקונגרסים לא נשכחה — «הקונגרס-דויטש» המפורסמת. אפס כי כל השפות גם יחד לא היו טהורות במיוחד. בעברית נשמעו נימים יהודיים ואנגלים, ביהודית — נימים עבריים ואנגלו-אמריקאים, ובאנגלית — נימים עבריים ויהודיים.
את עקומה של ה"קונגרס-דויטש" תופשת לאט-לאט מה שקראו במסדרון גות הוועד הפועל הציוני "לשון-הקונגרס".

רבותי, מותר לעשן
ישב ראש בישיבות הוועד הפועל הציוני, היושב ראש הנצחי, מר יוסף שפרינצאק, אלא שמתוך ריבוי ישיבות-ראש, באמת קשה להתמצא בישיבות. אין, איפוא, כל פלא, אם בנאום הפתיחה שלו, פנה מר שפרינצאק אל חברי הוועד הפועל הציוני בנוסח המקובל עליו מזה שנה ויותר:

«חברי הכנסת הנכבדים, סליחה, חברי הוועד הפועל...»
באולם היו רבים, שלא נבחרו לכנסת; הנהנו מן התואר לרגע, או ההזכיר התואר-לרגע את הפצע בן השנה? שכח היושב-ראש לרגע את המסיבה, אולם זאת לא שכח: כי פה מותר לעשן. הסיגריה המסורתית היתה בפיו, זו שאינה חסרה בכל קאריקטורה ורישום.
היא היתה עדה מתמדת — פה לא הכנסת.

לשם מה קיימת הקרן?
ובכן, מה תפקידה של הקרן-הקיימת, גואלת הקרקע, כעת לאחר שכל הקרקע בארץ נמצאת בידי מדינת ישראל? זוהי הבעיה שתיוון בוועד הפועל הציוני השבוע בירושלים, וכך הגדיר אותה אחד המשתתפים באותה מסיבה פנימית:
«לפני המדינה אספה הקרן-קיימת כספים כדי לקנות אדמה... כעת, לאחר יסוד המדינה, מוכרים קרקע לקרן-הקיימת, כדי שהיא תוכל לאסוף כספים...»

מברייחיס ותיוכיים מתוודים בפומבי
קאמיל הויסמנס, המנהיג הסוציאליסטי הבלגי, נתקבל במסיבה רשמית בעיריית חיפה. היתה זו מסיבת-גומל על מסיבה שנערכה בעיריית אנטוורפן,

משלמי מחיר העצמאות צועדים למסיבתו של ראש ע.ת.א. תנו לנו לשכוח את נכותנו...

זה קרה ביום העצמאות

מאת ש. סאמט

בהפגנה הקומוניסטית שנערכה לכבוד יום העצמאות צעק אחד המפגינים: «יחי סטאלין הגדול, משחרר העמים והיודיד הגדול של ישראל!». הוסיף חברו לשורה בקול נמוך יותר: «יחי גם וייצמן, נשיא מדינת ישראל!».

* * *

הרגע הגדול ביותר הגיע שעה שנצו נכי מזחמת השחרור, ראובן סולמן, השיב לברכת ראש עיריית תל אביב (בקבלת הפנים בגן הנביאים) ואמר: אחת ממוקשנו מכם — תנו לנו ליצור לעצמנו חיים חדשים במערכת היצירה של המדינה, בשלום ולא כמלחמה, בעמל כפים ולא בחסד הנכות. עדיכם ליצור עבורנו תנאי חיים וקיום שיאפשרו לנו לשכוח כי נכים אִנחנו.

* * *

שאל עתונאי את יהודה נדיבי, מזכיר העיר תל-אביב: האם אתה יושב ראש ועדת הביצוע של חגיגות יום העצמאות בתל אביב? השיב: זאת אגלה רק אחרי שאדע את תוצאות המיבצע. בתום החגיגות "הודה" נדיבי כי אמנם הוא היה האחראי...

* * *

ב"כסית" הגיש המלצר חשבון לאחד הלקוחות שהספיק ללגום לגימת "יש" אחת ושתיים ושלוש וארבע, ומי ילך ויספור כמה" החשבון היה: 799 פרוטות. הגיש הלקוח למלצר ביד נדיבה 800 פרוטות כשהוא מכריז: קח גם את העודף, העצמאות שוה...

עצמאות על ארבע
«כלב מי שאינו משתכר כדת!»